

การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)
สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*
An Evaluation of the Bachelor of Education Program (5 years)
in Health Education and Physical Education Teaching
(Revised A.D.2011), Faculty of Education, Burapha University

เกษมสันต์ พานิชเจริญ**

เชิดชัย ชาญสมุทร***

เอกยศ มานะสม***

ปนัดดา จูภรณ์***

ระพีพัฒน์ เดือนเพ็ญศรี***

โสภณ อภรณ์ศิริโรจน์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน 2) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน 3) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน 4) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 61 คน 5) นิสิตจำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา การประเมินในทุกด้าน มีผลประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1) ผลการประเมินด้านบริบท ในภาพรวมของวัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหารายวิชา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตรในทุกหมวดวิชา มีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของสังคมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพ

---

*งานวิจัยนี้ได้รับทุนในการทำวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ 2558

**อาจารย์ สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การกำหนดคุณสมบัติของนิสิต กระบวนการคัดเลือกนิสิตมีความเหมาะสม อาจารย์มีคุณสมบัติ ความรู้ประสบการณ์ที่เหมาะสมในการสอน มีคุณธรรมจริยธรรม ในส่วนของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ พบว่า มีจำนวนเพียงพอต่อนิสิต

3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมมีการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลของหลักสูตรมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4) ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นิสิตมีผลการเรียนรู้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับมาก ผู้ใช้นิสิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนิสิตในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา/ รูปแบบชิปปี/ การประเมินหลักสูตร

Abstract

The purpose of this research was to study curriculum evaluation of the Bachelor of Education Program (5 years) in Health Education and Physical Education Teaching (Revised A.D.2011) by using CIPP model in context, input, process, and product. The populations of the study were categorized into 5 groups 1) 3 education experts 2) 5 members of the program committee 3) 5 instructors 4) 33 school directors and 59 teachers 5) 68 students of the program. The instruments used in the study included the questionnaire, and the interview form. The collect data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis. The results of the research were as follows:

The result of the curriculum evaluation on the Bachelor of Education Program in Health Education and Physical Education Teaching indicated that the participant evaluated all components at the high level.

1) The results of the context evaluation as a whole in curriculum objectives, curriculum structure and contents were evaluated at the high level. The results found that the curriculum objectives and curriculum structure were appropriated in all areas; subject contents appropriated to curriculum objectives and social needs and could be apply in teaching career.

2) The results of the input evaluation as a whole were evaluated at the high level. The results found that student's qualification and enrollment, instructor's qualification, knowledge, experience of teaching and moral and ethics were the appropriateness at high level. For instructional media and instructional materials provided for learner enough.

3) The results of the process as a whole were evaluated at the high level. The results found that learning instruction encouraged student learning and learning process used ICT for learning experiences. For assessments were the appropriateness at high level and effectiveness

4) The results of the product as a whole were evaluated at the high level. Student had learning outcomes and desired characteristics achieved at high level. Job satisfaction in work of student by school directors and teachers was at high level.

Keywords: Evaluation of the Bachelor of Education Program in Health Education and Physical Education Teaching/ CIPP model/ curriculum evaluation

บทนำ

หลักสูตรเป็นกรอบหรือแนวทางที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดขึ้นเพื่อให้แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยสถาบันการศึกษา สถานศึกษา อาจกำหนดโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร ที่อาจประกอบด้วย จุดหมาย โครงสร้างเนื้อหา เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล หรืออาจมีองค์ประกอบอื่นๆ เพิ่มเติม ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน หลักการ จุดประสงค์รายวิชา เป็นต้น แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่หลากหลายตามแนวคิดของนักการศึกษาหรือนักพัฒนาหลักสูตร โดยสรุปมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ระบบการวางแผนหลักสูตร หรือออกแบบหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร ตามองค์ประกอบของหลักสูตร และมีการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีการปรับปรุงร่างหลักสูตรนั้น จากนั้นเป็นระบบการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ มีการวางแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน และวัดผลประเมินการเรียนการสอน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนและนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป และระบบสุดท้ายเป็นระบบประเมินหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของนักพัฒนาหลักสูตรหลายท่าน ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีความสำคัญต่อการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นๆ จะยังคงใช้ต่อไป หรือจะต้องปรับปรุง หรือยุติการใช้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบซิปป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เป็นการประเมินด้านบริบท (context) เป็นการประเมินที่เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมของหลักสูตร เพื่อความเหมาะสมผลของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร เช่น ปรัชญา สภาพและความต้องการของสังคม นโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) การประเมินด้านบริบท (Context) ได้แก่ ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา การประเมินด้านปัจจัยหรือตัวป้อน (Input) เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ คุณวุฒิและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน พื้นฐานของผู้เรียน เงื่อนไขการรับนิสิต อาคารเรียน ห้องเรียน สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณ การประเมินด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และการประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลสิ่งที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงต่อนิสิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา เปิดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะครบวงรอบการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2558 และต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ข้อ 8 ที่กล่าวว่า ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา 11 มาตรฐาน นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามกรอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับ หลักสูตร พ.ศ.2557 (IQA) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องประเมินหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นหลักสูตรหนึ่งในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามกระบวนการประเมินรูปแบบชิปปี้ ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยงของนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้

เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเกิดผลประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

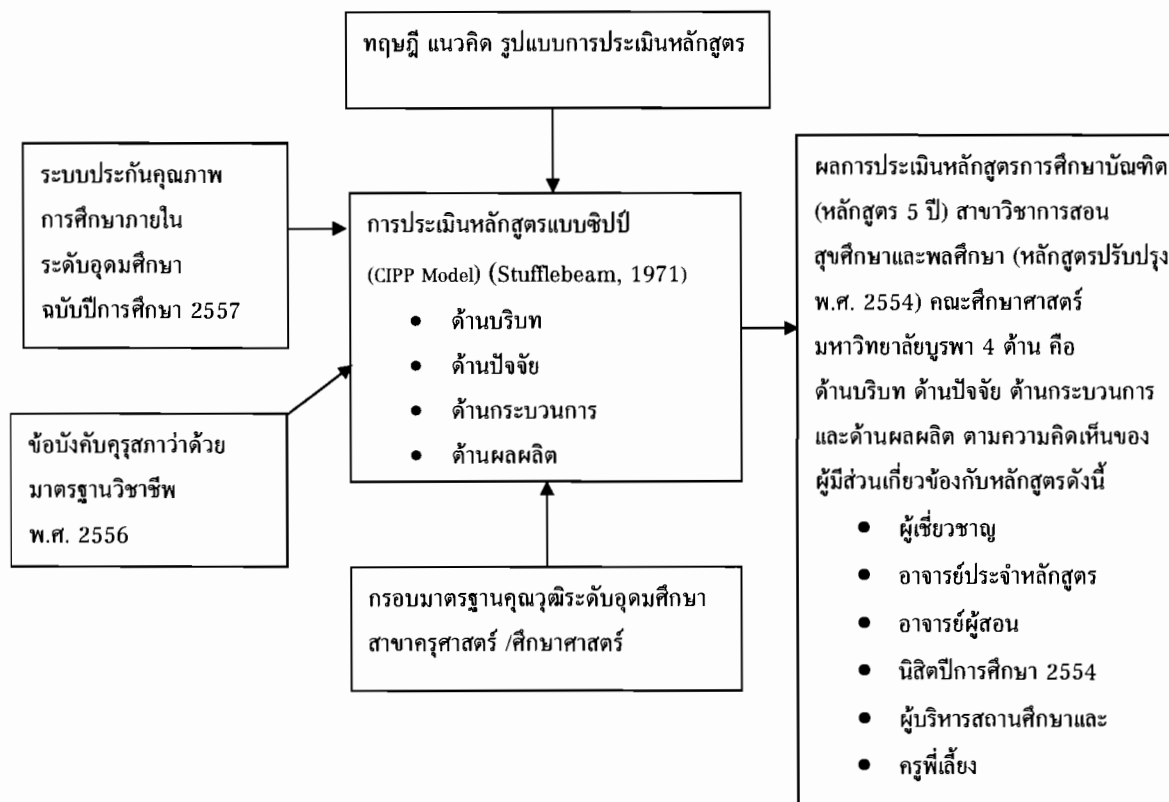
ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลการประเมินหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. ได้ข้อมูลสำหรับการประเมินตามตัวบ่งชี้ตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
3. เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรที่ใช้รูปแบบชิปปี้ในการประเมิน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากทฤษฎี แนวคิด ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในการประเมินหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อนำผลประเมินที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสุขศึกษา และพลศึกษา โดยมีรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท ประกอบด้วย ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กลยุทธ์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาที่เปิดสอน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย พื้นฐานของผู้เรียน/เงื่อนไขในการรับนิสิตที่เข้าศึกษา อาคารเรียน/ห้องเรียน/สื่อวัสดุอุปกรณ์ การจัดสภาพแวดล้อม

3. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4. ด้านผลผลิต ประกอบด้วย คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงต่อนิสิต

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษา และพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) จำนวน 5 คน
3. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษา และพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) จำนวน 5 คน
4. ครูพี่เลี้ยงของนิสิตสาขาการสุขศึกษา และพลศึกษา ปีการศึกษา 2554 ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 68 คน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่นิสิตสาขาการสุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2554 ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 38 คน
6. นิสิตปีการศึกษา 2554 ที่กำลังฝึกปฏิบัติการสอน ณ สถานศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 68 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาหลักสูตร โดยใช้ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ และนำผลการสรุปมาใช้ในการตัดสินใจหาทางเลือกในการปรับปรุงหลักสูตร ในองค์ประกอบของหลักสูตรและกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร

2. การประเมินแบบชิปปี้ หมายถึง การประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การประเมินบริบทของหลักสูตร การประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ดังนี้

2.1 การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร หมายถึง การประเมินสภาพปรัชญาของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา

2.2 การประเมินด้านปัจจัย หมายถึง การประเมิน คุณวุฒิและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน พื้นฐานของผู้เรียน/เงื่อนไขการรับ นิสิต อาคารเรียน/ห้องเรียน/สื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน และงบประมาณ

2.3 การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง เป็นการประเมินผลสิ่งที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้สำคัญตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูพี่เลี้ยงต่อนิสิต

3. หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) หมายถึง หลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา ระดับปริญญาตรี เป็นหลักสูตร 5 ปี สาขาสาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา ที่เรียนในรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร 4 ปี และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ปี ที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางการศึกษา เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ในสาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา

5. อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การทวนสอบ การปรับปรุงหลักสูตร

6. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาชีพครู และวิชาเอก)

7. นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 หมายถึง นิสิตที่เรียนในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา ที่เริ่มเรียนชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2554 และกำลังเรียนในชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2558 และฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

8. ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบทบาทหน้าที่ในการเป็นครูของนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานั้น

9. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดในการประเมินหลักสูตร
2. การกำหนดแนวคิดในการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบฉบับปี
3. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามตามระบบการประเมินแบบฉบับปี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรรูปแบบการประเมินหลักสูตร ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

3.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ประจำ

หลักสูตร

3.3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert)

3.4 แบบสอบถามสำหรับนิสิตรหัส 54 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert)

3.5 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert)

4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างความ

เหมาะสมและความถูกต้องของภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

5. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามฉบับจริงที่นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ

1. นัดหมายเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

1. นัดหมายเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้สอน

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 4 นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง

1. สำรวจสถานศึกษาที่นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2554 ปฏิบัติการสอน

2. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ และการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจะทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามรูปแบบซิปปี (CIPP model) ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน 2) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน 3) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน 4) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน จากจำนวนทั้งหมด 38 คน คิดเป็นร้อยละ 84.21 และครูพี่เลี้ยง

จำนวน 61 คน จากจำนวนทั้งหมด 68 คน คิดเป็นร้อยละ 89.71 5) นิสิต จำนวน 68 คน โดยมีรายละเอียดของผลการประเมินในแต่ละด้านดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท

ประเด็นในการประเมิน แบ่งออกเป็น ประชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหารายวิชา

1.1 ประชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับ ประชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีระดับความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.18, SD = 0.47)

ผลการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปรัชญาของหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการของวิชาชีพและแนวความคิดการพัฒนาสังคม วัตถุประสงค์ทั่วไปและเฉพาะสาขาวิชา มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ควรเพิ่มเติมการจัดการเรียนการสอนโดยจัดประสบการณ์นอกชั้นเรียนให้มากขึ้น และฝึกประสบการณ์สอนจากสถานการณ์จริงให้มากขึ้น

อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปรัชญาของหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการของวิชาชีพและแนวความคิดการพัฒนาสังคม วัตถุประสงค์ทั่วไปและเฉพาะสาขาวิชา มีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน แต่ควรเพิ่มเติมให้มีรายละเอียดที่มีความชัดเจนมากขึ้น ควรเพิ่มเติมการจัดการเรียนการสอนโดยจัดประสบการณ์นอกชั้นเรียน การวิจัย และจัดให้มีการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา และพลศึกษาให้มากขึ้น รวมถึงอบรมทักษะ กติกา และการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มเติมความรู้ใหม่ทุกปี

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

ผลประเมินของนิสิตต่อความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาชีพครู หมวดวิชาเอก และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.08, SD = 0.55)

ผลการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นเรื่อง โครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสม แต่จำนวนกิตมากเกินไป ควรปรับลดจำนวนหน่วยกิต สอดคล้องกับความเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ควรปรับลดจำนวนหน่วยกิตให้มีความเหมาะสม เช่น หมวดวิชาเอก โดยปรับให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ส่วนในหมวดอื่นๆ มีความเหมาะสม

อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาเอก เห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม สำหรับนิสิตครู สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งเป็นวิชาเอกคู่ที่สามารถสอนในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และควรเพิ่มเติมประสบการณ์ให้นิสิตในหลักสูตร โดยให้มีการเก็บชั่วโมงการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนประสบการณ์การตัดสินใจ การจัดการแข่งขันกีฬา และชั่วโมงการวิจัย

1.3 รายวิชาของหลักสูตร

ประเด็นการประเมินรายวิชาของหลักสูตร พิจารณาจากเนื้อหาวิชาที่มีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพและมีความทันสมัย ผลประเมินของนิสิตต่อรายวิชาของหลักสูตร ใน 4 หมวดวิชา ได้แก่ 1) หมวดศึกษาทั่วไป 2) หมวดวิชาชีพครู 3) หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ วิชาแกน วิชาเอก บัณฑิต วิชาเอกเลือก วิชาการสอนวิชาเอก และวิชาการสอนวิชาเอกเลือก 4) หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยโดยรวมของรายวิชาในแต่ละหมวด เท่ากับ 1) Mean = 4.28, SD = 0.49 2) Mean = 4.42, SD = 0.28 3) Mean = 4.33, SD = 0.34 4) Mean = 4.43,

SD = 0.61 ตามลำดับ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มรายวิชา เช่น วิชาวิจัย รายวิชาการประเมินโครงการ รายวิชาประกันคุณภาพ และกีฬาไทย นอกจากนี้ในแต่ละหลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาที่บูรณาการศาสตร์การสอนกับวิชาเอกเข้าด้วยกัน (Pedagogical content knowledge)

อาจารย์ประจำหลักสูตรให้ความเห็นว่า รายวิชาต่างๆ ในแต่ละหมวดมีความเหมาะสมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ แต่ควรเพิ่มเติมวิชากีฬาไทย เช่น มวยไทย หรือกระบี่กระบอง เป็นวิชาเอกบังคับ

อาจารย์ผู้สอน มีความเห็นว่ารายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาชีพครูมีความเหมาะสมแล้ว ให้ปรับจำนวนรายวิชาครูเลือก เนื่องจากมีจำนวนรายวิชาครูเลือกบรรจุในหลักเกณฑ์หลักสูตรมากเกินไป และควรบรรจุรายวิชาเอกเลือกที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

ประเด็นในการประเมินประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานของผู้เรียน/การรับบัณฑิต อาคารเรียน/ห้องเรียน/สื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาจารย์ผู้สอน เงื่อนไขในการรับนิสิตที่เข้าศึกษา การจัดสภาพแวดล้อม ผลการประเมิน พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของนิสิตต่ออาจารย์ผู้สอน ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีรายละเอียดผลการวิจัยดังนี้

2.1 ด้านปัจจัยพื้นฐานผู้เรียน/การรับนิสิต

ผลการประเมินความคิดเห็นในภาพรวมต่อปัจจัยพื้นฐานผู้เรียนและเกณฑ์การรับนิสิตเข้าศึกษานิสิตส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.55, SD = 0.26) เรียงตามลำดับดังนี้

หลักสูตรมีการกำหนดคุณสมบัติของนิสิตที่จะเข้าเรียน และเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของสาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและ

พลศึกษา และความพึงพอใจต่อกระบวนการคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.31, SD = 0.40) สอดคล้องข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความเห็นว่ากระบวนการคัดเลือกนิสิตมีความเหมาะสม มีการกำหนดเกณฑ์รับนิสิตที่ชัดเจน โดยใช้ผลการเรียน คะแนน GAT และ PAT และโครงการที่เป็นความสามารถพิเศษทางการกีฬา มีระเบียบข้อกำหนดการรับเข้าเรียนต่ออย่างชัดเจน และมีข้อสอบเพื่อทดสอบความเหมาะสมที่เป็นครู

2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์

ผลการประเมินภาพรวมในด้านการจัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.64, SD = 0.25) โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรายข้อมากที่สุดอันดับแรก คือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอต่อนิสิต อันดับรองลงไป จุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้งาน ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนิสิต และห้องสมุด/แหล่งการเรียนรู้ มีหนังสือ ตำรา เอกสารเพียงพอและทันสมัย

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่ออาจารย์ผู้สอน

ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่ออาจารย์ผู้สอน มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.22, SD = 0.44) โดยมีค่าระดับความพึงพอใจในรายด้าน ตามลำดับดังต่อไปนี้

การวัดและประเมินผล มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.22, SD = 0.44) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรายข้อมากที่สุด คือ การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม (Mean = 4.38, SD = 0.79) และวิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน (Mean = 4.34, SD = 0.82)

การจัดการเรียนการสอน มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.31,

SD = 0.52) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรายข้อมากที่สุด คือ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน (Mean = 4.43, SD = 0.72) และการใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม (Mean = 4.40, SD = 0.79)

การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.23, SD = 0.57) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรายข้อมากที่สุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา (Mean = 4.35, SD = 0.88) และด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Mean = 4.29, SD = 0.90)

อาจารย์ผู้สอน มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.19, SD = 0.50) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรายข้อมากที่สุด คือ อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม และจิตสำนึกในความเป็นครู (Mean = 4.34, SD = 0.82) และอาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน (Mean = 4.25, SD = 0.76)

หลักสูตร มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.06, SD = 0.49) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรายข้อมากที่สุด คือ มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน (Mean = 4.24, SD = 0.81) และวิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต (Mean = 4.04, SD = 0.49)

3. การประเมินด้านกระบวนการ

ประเด็นในการประเมิน ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินความคิดเห็นของนิสิตด้านกระบวนการในภาพรวม พบว่า มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.05, SD = 0.33) โดยนิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก แยกตามรายข้อ ดังนี้ การเปิดรายวิชาเรียนในแต่ละปีการศึกษาสอดคล้องกับแผนการเรียนในหลักสูตร อาจารย์ประจำวิชามีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชา มีการเตรียมแผนการสอนล่วงหน้า มีเอกสารประกอบการสอน อาจารย์มีการ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชาเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวัดผลมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและยุติธรรม

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการในการเลือกรายวิชาที่เปิดในแต่ละปีการศึกษามีความสอดคล้อง อาจารย์ประจำวิชามีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชา และอาจารย์มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลของหลักสูตรมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่า ในส่วนของการประเมินผลต้องมีการประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตและมีการนำผลมาปรับปรุงและการประสานกับคณะที่สอนวิชาเอกให้มากขึ้น มีการประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร และหาทางแก้ไขร่วมกัน และกระบวนการจัดการหลักสูตรต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

4. การประเมินด้านผลผลิต

ประเด็นในการประเมินได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงต่อนิสิต

4.1 ผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการเรียนรู้และด้านทักษะพิสัย สรุปผลได้ดังนี้

ผลการประเมินสำหรับหมวดศึกษาทั่วไปของนิสิต พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.61, SD = 0.46)

ผลการประเมินสำหรับหมวดวิชาเฉพาะของนิสิต พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.54, SD = 0.40)

ผลการประเมินสำหรับหมวดวิชาเฉพาะของนิสิตในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.56, SD = 0.39)

ผลการประเมินสำหรับหมวดศึกษาทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.15, SD = 0.45)

ผลการประเมินสำหรับหมวดวิชาเฉพาะของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.04, SD = 0.15)

ผลการประเมินสำหรับหมวดวิชาเฉพาะของอาจารย์ผู้สอนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.06, SD = 0.18)

ผลการประเมินของนิสิตและอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมมีความสอดคล้องกัน และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.52, SD = 0.40)

4.2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผลการประเมินความคิดเห็นของนิสิต พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.46, SD = 0.39) อาจารย์ผู้สอน พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.41, SD = 0.48) และผู้ใช้นิสิต อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.34, SD = 0.46) ต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ใน 6 ข้อ ในภาพรวมมีผลการประเมินที่สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีผลการประเมินรวมอยู่ในระดับมาก

4.3 ความพึงพอใจของผู้ใช้นิสิตต่อนิสิต

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิสิต ได้แก่ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงต่อการปฏิบัติงานของนิสิตใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และด้านทักษะพิสัย

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิสิตของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.31, SD = 0.39)

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิสิตของครูพี่เลี้ยง พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.43, SD = 0.43)

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นิสิตของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (Mean = 4.37, SD = 0.39)

ผู้ใช้นิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในด้านคุณธรรมจริยธรรม (Mean = 4.60, SD = 0.43) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Mean = 4.56, SD = 0.52) และในระดับมาก ในด้านทักษะพิสัย (Mean = 4.33, SD = 0.52) ด้านความรู้ (Mean = 4.20, SD = 0.58) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (Mean = 4.17, SD = 0.50) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Mean = 4.12, SD = 0.45)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามรูปแบบซิปปีทำให้ผู้วิจัยเห็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์หลักสูตรตามองค์ประกอบของซิปปี ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านบริบท

ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบทโดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นิสิต ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้อง

กับปรัชญาของหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียน โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมแล้วในทุกหมวดวิชา เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพและมีความทันสมัย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและบริบทของการศึกษาในขณะนั้น และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพซึ่งนับว่าเป็นจุดแข็งของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2547) ที่กล่าวถึง การกำหนดแนวปรัชญาของหลักสูตรพลศึกษา ให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียน ปรัชญาการศึกษาทั่วไป และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาชาติ และสอดคล้องกับวิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) และไทเลอร์ (1969) ที่กล่าวถึง การออกแบบหลักสูตรที่ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียน ความต้องการของสังคม และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีของหลักสูตร นิสิตมีความคิดเห็นว่าการกำหนดคุณสมบัตินิสิต และเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของสาขาวิชาการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา กระบวนการคัดเลือก นิสิตเข้าศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านผู้สอนนิสิตมีความเห็นว่า มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม และวิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน และการใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนิสิต ด้านทักษะทางปัญญา และด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์เป็นผู้มีคุณธรรม และจิตสำนึกในความเป็นครู และอาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน หลักสูตร มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน และวิชาเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต การจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน และปัจจัยในด้านห้องเรียน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ พบว่า มีจำนวนเพียงพอต่อนิสิต สอดคล้องกับ สมชาย ธีบุญกุล (2548) ที่กล่าวว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ บรรยากาศทางวิชาการจะส่งผลต่อการเรียนรู้

3. ด้านกระบวนการ

ผลการประเมินความคิดเห็นของนิสิตด้านกระบวนการในภาพรวม พบว่า มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก นิสิตมีความเห็นว่าการเปิดรายวิชาเรียนในแต่ละปีการศึกษาสอดคล้องกับแผนการเรียนในหลักสูตร อาจารย์ประจำวิชามีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชา มีการเตรียมแผนการสอนล่วงหน้า มีเอกสารประกอบการสอน อาจารย์มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวัดผลมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและยุติธรรม

ผลการสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการในการเลือกรายวิชาที่เปิดในแต่ละปีการศึกษา มีความสอดคล้องกับแผนการเรียนในหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ อาจารย์ประจำวิชามีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชา และอาจารย์มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลของหลักสูตร มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่า ในส่วนของการประเมินผลต้องมีการประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตและมีการนำผลมาปรับปรุง

และการประสานกับคณะที่สอนวิชาเอกให้มากขึ้น มีการประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร และหาทางแก้ไขร่วมกัน และกระบวนการจัดการหลักสูตรต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณระดับอุดมศึกษา

4. ด้านผลผลิต

ผลการประเมินความคิดเห็นของนิสิตด้านผลผลิตในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นิสิตมีผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และผลการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง พบว่า มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนิสิตในระดับมากที่สุด ในด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และในระดับมาก ในด้านทักษะพิสัย ด้านความรู้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็น

ข้อดีของหลักสูตรที่สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรสามารถผลิตนิสิตที่มีความรู้ ความสามารถทักษะ และคุณลักษณะด้านต่างๆ ได้สอดคล้องกับความต้องการในสังคม และสอดคล้องกับปรัชญาของคณะศึกษาศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มขอบเขต และประเด็นการประเมินให้ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (TQF) และระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 (IQA)

2. ควรเพิ่มรายละเอียดขอบเขตและแนวทางการประเมินหลักสูตร (Evaluation Framework) 6 มิติ อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์การประเมินหรือสิ่งที่ จะประเมิน ตัวบ่งชี้ แหล่งข้อมูล วิธีวัดหรือเครื่องมือ วิธีวิเคราะห์ทางสถิติ และเกณฑ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2547). การพัฒนาหลักสูตรพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2545). การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ธเนศวรการพิมพ์.
- สมชาย ชาญกุล. (2548). การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. เข้าถึงได้จาก http://www.edu.nu.ac.th/misedu/research/view_research_detail.asp?TRes_id=00-002-A-49.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559*. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)*. ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Print, M. (1993). *Curriculum Development and Design* (2nd ed.). Sydney, Australia: dbooks.
- Stufflebeam, D. L. (1971a). The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. *Journal of Research and Development in Education*, 5(1), 19-25.
- Stufflebeam, D. L. (1971b). *Education and Decision Making*. Itasca, Illinois: Peacock Publisher.
- Tyler, R. W. (1969). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.